

Ureba, izvešaji, ponudbe, vsaki dan zjutraj. Uredništvo: ulica ...

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglas se računa v ...

Nad stranko je korist naroda

Graska "Tagespost" je priobčila te dni zanimiv članek, v katerem dokazuje, da se kriza parlamentarizma razvija bolj in bolj v krizo — stranko. Pisec se sklicuje na primere v raznih državah, posebno tudi v Italiji.

V tej trditvi je mnogo resnice tudi glede Jugoslavije in Slovenije še posebej. Mesto da bi bile stranke to, kar bi morale biti že po naravi — le sredstvo za doseganje višjih namenov splošne blaginje, državne in narodne, jim je moč in korist stranke pred vsem in nad vsem, četudi pri tem trpi splošni interes največjo škodo.

Kakor da je mislil še posebno na politično življenje v Jugoslaviji, piše pisec v graškem listu: "Voda strankarskih dogem je pregloboka, da ne morejo priti skupaj niti vsi politični istomišljeniki, ki naj bi ravnali ob rami pripomogli zakonom prave demokracije do uveljavljanja. Pobjaja se med seboj radi teorij, ki niti niso na dnevnem redu, ki pa se jim zdijo nedotakljive kot neminljiva pravica in sveta posest njih lastne stranke."

Ta pojav se res kaže sedaj na pr. v Italiji in Nemčiji. V Italiji so se pač združile opozicije za umik na Aventin, za pasivno politiko, za sabotažo parlamenta. Ne morejo se pa združiti za politiko aktivnosti. Posledica temu je, da ni imel njihov korak nikakvega praktičnega vpliva na notranjo politiko. Skupen jim je le čut užaljenosti po postopanju Mussolinijeve vlade, ne morejo pa odgovoriti s kakim skupnim odločnim dejanjem. To pa iz gori označenega razloga: ker jim ne dopušča tega dogme lastne stranke.

Slično vidimo sedaj v Nemčiji, kjer se vse državno politično življenje zvija v najhujši krizi. Stranke, ki so šle v volilni boj za skupni veliki cilj, za ohranitev sedanje vladavine, torej v boj proti stremljenjem komunizma na eni, in velenjskih hohenzollernskih monarhistov na drugi strani, se ne morejo sporazumeti za najnujnejšo in neposredno potrebo, za sestavo skupne vlade. Kriza se postruje bolj in bolj in zmešnjava postaja vedno večja, tako, da se govori že o skrajnem sredstvu za izhod iz te zagate: o proglasitvi diktature! Vzrok temu zlu je zopet v dejstvu, da misel na dogme lastne stranke zagraja pot do sporazuma. Največji je stranka in še le potem ustava, država in blaginja splošnosti. Zlo postaja tem večje, ker stranke in razkrižju njih posebnih strankinih programov izrabljajo tudi nezadovoljstvo prebivalstva, ki ga pa ni zakrivila druga stranka, marveč ima svoje vzroke v posledicah vojne katastrofe, ki je zajela Evropo.

V Jugoslaviji na pr., na mesto da bi bile državotvorne stranke, tiste torej, ki hočejo ohraniti državo in jo napraviti močno in spoštovano pred svetom, iskale sporazuma in podlage za učvrstitev državne ideje, za delo za notranjo kulturno, socialno in gospodarsko konsolidacijo države — so se poedine teh strank radi strankinih ciljev družile s politiki in skupinami, ki so znane kot sovražnice države in ki delujejo očitno za nje razpad. Veliki cilj se je tudi tu podrejal strankarskim dogmam in namenom.

Vsi ti svarilni zgledi iz raznih držav naj bodo tudi nam v Julijski Krajini v pouk, kako naj si uredimo svoje medsebojno življenje! Stranke, ali struje naj le imajo svoje "dogme", naj le branijo svoja načela, naj le skušajo uveljavljati svoje ideje! Ko pa gre za splošno blaginjo, za pravice in koristi skupnega našega ljudstva, naj se stremljenja strank ali struj umaknejo pred skrbjo za korist splošnosti. To je dolžnost nas vseh, če v resnici ljubimo svoje ljudstvo in če mu hočemo pomagati do boljše bodočnosti. Noben ozir, ne na stranke in ne na osebe, ne sme biti v oviro, kaj je treba skupno nastopati za skupno stvar naroda! Tudi mi ne smemo pozabljati, da se stranka ne sme ustanjavljati radi stranke same, da moč stranke ni cilj sam za se, marveč da so stranke le sredstvo, ki naj služi višjemu cilju, stvari naroda, ki naj pospešuje njegov razvoj in napredek ter naj tudi varuje ugled naše narodne skupnosti na vse strani!

Ta naš poziv ni naperjen proti nikomur, pač pa je namenjen na vse naslove, ker označuje nujno potrebo, dolžnost nas vseh v sedanjih težkih časih, ki jih preživlja naše ljudstvo. Geslo, kažipot nam bodi vsem: nad stranko je korist naroda!

Samomor čehoslovaškega generala

Aretacija dobaviteljev konjev za čehoslovaški vojaški erar PRAGA, 13. Včeraj je izvršil samomor čehoslovaški general A. Haule. Kakor pišejo "Narodni Listy", tiči vzrok samomora v nedopustnih konjskih kupcijah na škodo vojaške uprave. Ze par let se je govorilo, da so razne osebe, ki so nakupovale konje za čehoslovaški vojaški erar, povzročile državi s svojimi slepanskimi manipulacijami velikansko denarno škodo. Tem sleparjem so prišle oblasti pred par dnevi na sled. Na Slovaškem so aretirale četvorico takih trgovcev. V Pragi pa je istočasno izvršil samomor general A. Haule, ki mu je bila pred 3 leti poverjena naloga, da nakupuje v Franciji in Italiji konje za čehoslovaško armado.

REKA, 13. Tu sem je prispel dr. Filip Dobretić ter posetil komendatorja Sergeja. Dokler se ne bodo uredili prostori za konsulat v hiši Prve hrvatske štedionice, bo Dobretić stanoval v hotelu Royal. Jugoslovenska vlada je dvignila konsulat na Reki na stopnjo generalnega konsulata.

Oddelek poljskih vojakov prekorščil mejo ZSSR

Boj med poljskimi in sovjetskimi stražarji MOSKVA, 13. Agencija Rosta dobiva iz Harkova: V noči od 5. na 6. januarja je v bližini vasi Jampola poljski vojaški oddelek 40 moč nepričakovano in brez vsakega vzroka prekorščil mejo ZSSR. Ko so se nahajali globoko na ruskem ozemlju, so pričeli streljati proti poveljstvu sovjetske obmejne straže. Na ta napad so sovjetski stražarji reagirali z uspehom. Eden izmed napadalcev je oblašal na licu mesta, ostali pa so zbežali preko meje na teritorij poljske republike. O tem dogodku je bila sovjetska vlada pravočasno obveščena. Poslala je na opisano mesto posebno komisijo, da preišče vso zadevo.

Brantingovo zdravstveno stanje

STOCKHOLM, 13. Zdravstveno stanje ministrskega predsednika Brantinga se niboljšalo.

Spanska pogajanja s plemenom Angeras

PARIZ, 13. Listi dobivajo iz Tangerja: Spanska pogajanja s plemenom Angeras se razvijajo uspešno. Povsod vlada mir.

Boj med fašizmom in prostožidarstvom

Po sporazumu Giolitti-Salandra-Orlando Zbližanje med aventinisti in ustavno opozicijo

RIM, 13. V političnih krogih nihče ne dvomi, da je hotel ministrski predsednik on. Mussolini z zakonskim načrtom o preuredbi doletil glede delovanja združenj zadati smrtni udarec prostožidarstvu. V tem zakonskem načrtu je rečeno, da morajo vsa združenja sproščiti policijskemu oblastvu pravila, poslovniki ter seznam vseh članov, ako to zahteva policijsko oblastvo. Dalje vsebuje zakonski načrt določbo, da ne smejo biti člani skrivnih organizacij ne državni, ne pokrajinski in tudi ne občinski uradniki. Ti uradniki se morajo pokoriti novim določbam tekom 15 dni po objavi tega zakona.

Očitno je, da je ta zakon naperjen v prvi vrsti proti prostožidarskim organizacijam, ki imajo razpletene svoje niti po vsej državi in med vsemi stanovi od navadnega uradnika, odvetnika, častnika itd. tja do ministrov, generalov in najpremožnejših industrijalcev. S tem zakonom hoče vlada prisiliti državne uradnike, da izstopijo iz prostožidarskih organizacij, na drugi strani hoče vlada izvedeti za imena članov teh organizacij. S tem zakonom je on. Mussolini napovedal odkrit boj prostožidarstvu. On. Mussolini se je spustil še prej v ta boj, da bi s tem pridobil maso zase. Že takrat so mu mnogi prijatelji odsvetovali borbo proti organizacijam, ki jih ni mogoče prejeti od blizu, ker delujejo skrivaj in razpolgajo z ogromnimi denarnimi sredstvi. Prvotno je nameravala vlada odrediti razpustitev prostožidarskih organizacij; končno je uvidela, da bi bil tak ukrep preradikalen.

Se bolj kakor omenjeni zakonski načrt vzbudira opozicijske kroge načrt, ki daje vladi oblast, da izpremeni dosedanje določbe zakona o javni varnosti. Vlada hoče imeti to pooblastilo, da bo lahko v primerem trenutku stopila na prste opozicije.

Umevno je, da ti izredni ukrepi, s katerimi hoče vlada pritisniti na opozicijo, vplivajo na opozicijske kroge, da se čedalje bolj družijo proti skupnemu sovražniku. Opozicija se danes deli v 3 dele: v takozvane aventiniste (socialisti, unitarci, popolari, demokrat, socialci in republikanci), ustavne opozicionalce (Giolitti, Salandra, Orlando in njihovi pristaši) in v komuniste. Ker je prišlo med Giolittijem, Salandrom in Orlando do sporazuma za skupen nastop proti vladi, se skušajo tudi aventinisti približati tej skupini in svrhu skupne akcije proti vladi. Stiki med tema skupinama postajajo vedno tesnejši. Ustavna opozicija, ki je ostala v zbornici, bo v parlamentu pobijala novo volilno reformo, ne morda toliko, ker se načeloma ne strinja povsem z njenimi določbami, ampak zato, da prepreči volitve pod sedanjo vlado. Danes zvečer se sestane ustavna opozicija, da zavzame stališče o novem položaju.

Dr. Casertano izvečen za predsednika zbornice

Danes se bo vršilo ustoličenje

RIM, 13. Današnji seji poslanske zbornice je predsedoval podpredsednik on. Gasparotto. Ko so posamezni podministri končali z odgovori na vprašanja poslancev, so se vršile volitve predsednika zbornice. Glasovalo je 285 poslancev. On. Casertano je dobil 239 glasov, on. Balbo 1, De Capitani 1, Guaccero 1; 2 glasovnici neveljavni, 41 praznih. Izvoljen je bil on. Antonio Casertano (poslanec). Seja je končala ob 17.50. Jutri se bo vršilo ustoličenje. Obenem je na dnevnem redu razprava o volilnem zakonu.

Jugoslovenski konsul na Reki

REKA, 13. Tu sem je prispel dr. Filip Dobretić ter posetil komendatorja Sergeja. Dokler se ne bodo uredili prostori za konsulat v hiši Prve hrvatske štedionice, bo Dobretić stanoval v hotelu Royal. Jugoslovenska vlada je dvignila konsulat na Reki na stopnjo generalnega konsulata.

Boj med poljskimi in sovjetskimi stražarji

MOSKVA, 13. Agencija Rosta dobiva iz Harkova: V noči od 5. na 6. januarja je v bližini vasi Jampola poljski vojaški oddelek 40 moč nepričakovano in brez vsakega vzroka prekorščil mejo ZSSR. Ko so se nahajali globoko na ruskem ozemlju, so pričeli streljati proti poveljstvu sovjetske obmejne straže. Na ta napad so sovjetski stražarji reagirali z uspehom. Eden izmed napadalcev je oblašal na licu mesta, ostali pa so zbežali preko meje na teritorij poljske republike. O tem dogodku je bila sovjetska vlada pravočasno obveščena. Poslala je na opisano mesto posebno komisijo, da preišče vso zadevo.

Brantingovo zdravstveno stanje

STOCKHOLM, 13. Zdravstveno stanje ministrskega predsednika Brantinga se niboljšalo.

Spanska pogajanja s plemenom Angeras

PARIZ, 13. Listi dobivajo iz Tangerja: Spanska pogajanja s plemenom Angeras se razvijajo uspešno. Povsod vlada mir.

Voditelje HRSS bo sodilo beograbsko sodišče

Sodniki voditeljev HRSS Radićevi pristali Vlada ostane na dosedanjem stališču

BEOGRAD, 13. (Izv.) Danes se ni pripetil nikakr važen dogodek v notranjem političnem položaju. Opozicija skuša na vse načine izrabiti sklep zagrebskega sodbenega dvora v svoje namene. Današnji listi so zagnali velik krik proti vladi, češ da je doživela z Radićevim afero popoln poraz. Nekateri listi celo zahtevajo, naj vlada odstopi. Na merodajnem mestu pa izjavljajo, da bo vlada vztrajala na sedanjem odločnem stališču. Vlada je prejela iz Zagreba natančna poročila o razpravi sodbenega dvora proti Radićevim tovarišem. Predsednik senata, ki je sklenil, da se ustavi kazensko postopanje proti Radićevim tovarišem, je velik prijatelj Radića in pristaja HRSS. Tudi večina ostalih sodnikov je bila v zvezah z vodstvom HRSS. Radi tega bo vlada poverila nadaljno preiskavo proti Radiću in njegovim tovarišem beograbskemu sodišču.

ZAGREB, 13. (Izv.) Radić in njegovi tovariši ostanejo še nadalje v zaporu. Državni pravdniki še sestavljajo pritožbo, ki jo bo predložil banknemu stolu. Ker za sedaj banskil stol le ob sobotah, bo izdal razsodbo tekom prihodnjega tedna. Državni pravdniki bo vložil pritožbo najkasneje do četrtega popoldne. Pri tem bo uporabil nov material, ki ga je prejel od zagrebske policije. Med temi dokumenti se nahajata originalna pogodba med Radićem in Madžarsko ter Radićev referat o hrvatskem vprašanju, pisan v rusčini na 44 straneh. Druge listine pričajo o Radićevih zvezah s čehoslovaškimi in norveškimi komunisti.

Jetniska straža je našla pri Radiću zopet eno pismo, ki pa je čisto zasebnega značaja. Odslej Radić ne bo mogel več dopisovati s svojimi tovariši v ječi, ker stražniki strogo pazijo nanj.

Zahteva dr. Trumbića

ZAGREB, 13. Dr. Trumbić je poslal notranjemu ministru brzojavko, v kateri zahteva, da se mu vrne potni list, ki mu ga je odvzela zagrebska policija. Na koncu brzojavke pravi dr. Trumbić: "Jaz prevzemam odgovornost za svoje delovanje v inozemstvu pred zakoni svoje države."

Aretacija dr. Adžije

ZAGREB, 13. Včeraj dopoldne je bil tu aretiran poslanec HRSS dr. Adžija. Policija pravi, da ga je aretirala radi nedovoljenega nošenja orožja.

Iz volilne borbe v Sloveniji

Dr. Ravnihar kandidira v Ljubljani - Maribor bo imel 14 skrinjc!

LJUBLJANA, 13. (Izv.) Danes je bila vložena pri deželnem sodišču volilna lista, katere nosilec je dr. Ravnihar, namestnik pa Rudolf Juvan. Na volilnem predlogu ni označeno, pod katero strankarsko firmo je bila vložena kandidatska lista dr. Ravniharja; brčkone je to lista Bratskega sporazuma.

Maribor je dosegel rekord v številu predloženih list. Danes je bila vložena 14. lista.

Pred zaključitvijo finančne konference

Ameriška vlada sprejela pariške dogovore

PARIZ, 13. Finančna konference se bliža svojem koncu pod najugodnejšimi pogoji. Zaključila se bo še noč, ali najkasneje jutri zjutraj s splošnim sporazumom o vprašanjih, ki so bila na dnevnem redu. Največja važnost konference leži v tem, da so stopile Združene države v krog držav, ki so soudeležene na nemški vojni odškodnini, ter so tedaj postale skupno z evropskimi zavezniki neposredno prizadete na izvrševanju Dawesovega načrta s strani Nemčije. Da želijo imeti Združene države svoj delež na odškodninah, je bilo že znano, šlo je le še zato, da se spravimo njihove zahteve v okvir primernih mej, kar se je posrečilo spretnosti ministra Churchilla.

Ako se pomisli, da bo v kratkem eden najodličnejših članov sedanje konference prevzel vodstvo zunanje politike Združenih držav (dosedajni ameriški poslanik v Londonu Kellog, ki je bil imenovan na mesto odstoplega Hughesa), se da sklepati, da bo Amerika z večjo pažnjo sledila dogodkom v Evropi, in je to okolščina, ki more le koristiti splošnemu položaju.

V kolikor se tiče predvsem Italije, se smejo doseženi uspehi smatrati za zelo zadovoljive. Vsed finančne ureditve po Dawesovem načrtu je Italija prejela na datjavah v naravi — in posebno premoaga — večji del, kakor ji je pritikalo, tako da dolguje prav za prav na račun zastankov 300 milijonov mark v zlatu; na prizadevanje italijanske delegacije se je ta dolg znižal na 50 milijonov mark v zlatu ter se je določilo, da se bo uračunalo to vsoto na bodočih deležih, ki jih bo Italija dobila na račun odškodnine.

Italijanska delegacija je nastopila tudi za znižanje stroškov vojaške zasedbe, kateri so do sedaj tako močno obremenjali vojno odškodnino. Tudi v tem oziru se je konference približala stališču Italije, v kolikor je znižala vojaške stroške od 250 milijonov na 160, in ta številka je bila določena za dobo enega leta, nalkar se bodo

proučevale možnosti za še večje varčevanje.

Naloga strokovnjakov na tej konferenci je bila vse prejeti kot lahka. V kratkem času od nedelje do danes so pripravili vse potrebno za plnarno sejo, ki se bo vršila noč ob 17. na zunanem ministrstvu. Po seji se bo vršil uraden banket, ki ga priredi ministrski predsednik Herriot in ki bo veljal kot uradna zaključitev konference. Ako bo potrebno, se bo vršila zadnja seja jutri zjutraj. Na vsak način je minister Churchill že ukrenil vse potrebno, da bo lahko odpotoval jutri v London.

Kaj bo dobila Amerika?

PARIZ, 13. Na konferenci doseženi sporazum odkazuje Združenim državam 62 milijonov mark v zlatu, ki jih bo na njih račun plačala Belgija iz dohodkov iz ruhrske kotline. Ostalih 970 milijonov bo Amerika prejela v 17 letnih obrokih, počeniš z letom 1926. Kot reparacija za materialno škodo sta bila Ameriki prisojena 2/4 % na nemških plačilih Dawesovega načrta.

Tako bodo Amerikanci prvi po versailleski mirovni pogodbi podpisali medzvezniški dogovor, ki določa in razdeljuje nemška plačila na račun vojne odškodnine.

Potok nemško-francoskih trgovskih pogajanj

Nov načrt v obliki sporazuma predložen

PARIZ, 13. Načelnik nemške delegacije za francosko-nemška trgovska pogajanja Trendelenburg je imel danes s predsednikom francoske delegacije ministrom Raynoldijem daljši razgovor, tekom katerega mu je naznanil, da nemška delegacija odklanja načrt "modus vivendi", ki ga je predlagala francoska delegacija. Radi te odklonitve je francoska delegacija, ki hoče poskušati vsa sredstva, da se doseže sporazum, predlagala Trendelenburgu nov načrt v obliki sporazuma. Ta sporazum bi predvsem ščitil interese francoskih in nemških izdelkov ter bi bil sklenjen za dobo šestih mesecev. Načelnik nemške delegacije Trendelenburg se bo o tem novem načrtu posvetoval s svojimi tovariši ter bo jutri sporočil Raynaldiju odgovor nemške delegacije.

Nobene spremembe v politiki Amerike

napram Zvezi sovjetskih socialističnih republik

PARIZ, 13. Govorica, da pomeni imenovanje Kelloga za državnega tajnika v Washingtonu spremenev politike Združenih držav napram svetovetu, se odločno zanikuje. "Matin" zatrjuje, da se je dosežal Kellog pokazal vsaj tako odločnega nasprotnika boljševizma, kakor njegov prednik Hughes.

Houghton, poslanik Združenih držav v Berlinu, je sprejel mesto poslanika v Londonu po imenovanju Kelloga za državnega tajnika. V Beli hiši se zatrjuje, da bo Kellog zapustil London sredi februarja.

Sadoul izpuščen načasno svobodo

Obtožba Clemenceau-a in generala Noulensa - On pravi: "Sem dober komunist, pošten internacionalist; a v prvi vrsti sem Francoz"

PARIZ, 12. Danes se je zagovarjal pred vojnim sodiščem v Orleansu kapetan Jakob Sadoul. Kakor znano, je Sadoul med svetovno vojno več časa služil pri francoskem oddelku, ki je operiral v zvezi z ostalimi antantnimi četami ob murmanski železnici v severni Rusiji. Francosko vojno sodišče ga je obsodilo na smrt in contumacijo, ko se je še nahajal v Rusiji, radi bega k sovražniku. Sadoul se je povrnil v Francijo pred enim mesecem. Nekateri listi zatrjujejo, da se je Sadoul odločil za ta korak po nasvetu francoskih vodilnih komunistov. Sadoul je po poklicu advokat. Te pose je vršil do izbruha svetovne vojne. Med vojno je služil kot rezervni kapetan v francoski armadi. Pred vojnim sodiščem v Orleansu se je branil sam tako-le: "Gospodje! Morda se čudite, če Vam rečem, da mi je v veliko zadoščenje, da se nahajam pred Vami, ki ste sodniki. Ugotoviti hočem predvsem naslednjo resnico: Ze davno sem se hotel povrtni v Francijo v svrhu revidiranja procesa, na podlagi katerega sem bil obsojen na smrt in contumaciam, toda moji ruski prijatelji so mi odsvetovali tak korak. Izkušnja me je prepričala, da v moji zadevi ni kompetentov svoj svet. Teга prepričanja so tudi številni civilni in vojaški krogi. Tudi ruski generali zatrjujejo, da mojega slučajja razsojati ni upravičen vojni svet. Sicer pa naglašajo, da je proces proti moji osebi organiziral Clemenceau. Na tem mestu izrecno povdarjam: Sem dober komunist, pošten internacionalist, a v prvi vrsti sem Francoz. Moje delovanje pri boljševikih sta podpirala francoska generala Lavergue in Niessel. Odgovornost za brest-litovsko pogodbo nosita sedanji francoski vojni minister Noulens in Clemenceau. Ona dva sta odgovorna za prelito kri stotisočih francoskih vojakov. Dobro sem shvačal tedanjo pogubonosno francosko politiko. Zato pa Clemenceau ni gotovo želel, da se povrnem v Francijo, ker se je bal, da razkrijem francoski javnosti dalekosežne napake njegove politike. Organiziral je proti meni proces, ki me je proglasil za dezerterja, kar je popolnoma izmišljeno."

Sadoulou advokat je predlagal vojnemu sodišču, da se izpusti Sadoul na časno svobodo.

ORLEANS, 12. Vojni svet, ki se je sestel

v Orleansu radi Sadoulovega procesa, je

sklenil, da se obtožilo gradivo proti kapetanu Sadoulu ponovno prouči, predno se prične proces. Nadalje je odobril predlog, da se Sadoul izpusti na časno svobodo, ker ni potrebno, da bi se imenovani zaenkrat pridržal v zaporu. Danes zvečer je Sadoul prispel v Pariz.

Gospodarski položaj Avstrije

Izjave general. komisarja Zimmermanna

LONDON, 13. Dr. Zimmermann, generalni komisar Društva narodov na Dunaju, je podal tukajšnjemu listu "Manchester Guardian" izjavo, v kateri potrjuje, da se sedanja Ramekova vlada v Avstriji na vse načine trudi, da bi zmanjšala državne izdatke. Nato našteva Zimmermann v tej svoji izjavi pojave, po katerih se sme sklepati, da se je finančni položaj Avstrije znatno zboljšal: absolutna ustalitev avstrijske kronne, dejstvo, da preostaja še znaten ostanek od posojila Društva narodov in da je plačevanje obresti tega posojila popolnoma zagotovljeno z dohodki carin in monopola na tobak. Radi tega — zaključuje Zimmermann — ni prav nobenega vzroka za pesimistično presojanje finančnega položaja v Avstriji.

Senzacionalna aretacija na Dunaju

DUNAJ, 13. V soboto zvečer je bil aretiran generalni ravnatelj največje dunajske pekarnice "Ankerbrot-Werke", ki spečejo nad 100.000 hlebov kruha. Proti tovarni je bila že dalje časa v toku kazenska preiskava radi navajanja cen. Na podlagi v preiskavi zbrane obtežljivega materiala je bil generalni ravnatelj Fried v soboto poklican pred preiskovalnega sodnika in po doglem zaslišanju pridržan v preiskovalnem zaporu. Aretacija je vzbudila na Dunaju in v okolici ogorčno senzacijo.

Odkrilje dragocenih starinskih predmetov v Bolgariji

11 zlatih posod, ki tehtajo 12 kg

SOFIJA, 13. V bližini Vulticigrina, v pokrajini Floven, je bilo izkopanih 12 starih posod, ki obstojijo iz čistega zlata. Tehtajo skupno 12 kg. Te posode so se najbrž uporabljale pri verskih obredih, ker nosijo namreč orientalske okraske. Oddane so bile narodnemu muzeju v Sofiji, kjer jih proučujejo pristojni strokovnjaki.

Odpretje francoskega parlamenta

PARIZ, 13. Danes ob 13. uri je dekan sen. Melino otvoril sejo z običajnim govorom, kateremu je senat burno poskral. Nato je bila seja odgodena na četrtek za izvolitev predsedstva.

Ob 15.15 uri je Pinard, dekan poslanske zbornice otvoril sejo ter imel pri tej priliki običajni govor.

Armenci se zahvaljujejo Grkom

ATENE, 13. Osrednji odbor armenskih občin v Grčiji je objavil izjavo, v kateri izraža grški vladi zahvalo armenskega naroda za gostoljubnost in pomoč armenskim beguncem.

Strašna železniška nesreča radi megle

23 ljudi mrtvih, 59 ranjenih

HERNE (Porurje), 13. Davi ob 7.30 je nek brzovlak tresčil v potniški vlak, ki se je nahajal na postaji v Herne. Nesreča se je zgodila, ker strojevodja ni opazil signala radi pregoste megle.

HERNE, 13. Po železniški nesreči se je ugotovilo 23 mrtvih in 59 ranjenih, od teh 14 težko, dva pa se nahajata v življenjski nevarnosti. Akoravno je brzovlak, ki se je imel ustaviti v Herne, vozil že bolj počasi, je bilo trčenje tako silno, da sta se dva zadnja vagona potniškega vlaka popolnoma zrušila. Vsi potniki obeh zadnjih vagonov so ostali na mestu mrtvi. Brzovlak je prispel pred časom v Herne ter prezrl radi megle dva signala.

London zavil v gosto meglo

Cestni promet deloma ukinjen - Trčenje avtomobilov - Več oseb ranjenih

LONDON, 13. Mesto je zavito v gosto meglo. Cestna železnica je deloma uknila svoj promet, avtomobili pa sploh ne vozijo, ker so se vsled goste megle prigodile številne nesreče. Na več krajih je prišlo do trčenja avtomobilov. Poškodovanih je bilo nad 200 oseb.

Tudi v Parizu otežkočen promet radi megle

PARIZ, 13. Vsed goste megle je tukaj ves promet zelo otežkočen. V predmestju se je zgodilo več železniških nezgod, posebno v bližini Choisy le Roy. Človeških žrtev ni bilo. Vlaki prihajajo z znatno zamudo.

Spominjajte se ob vsaki priliki

"Dijaške Maticе"

DNEVNE VESTI

Jugoslovenska kraljevska dvojica v Trstu

Včeraj okoli 10. ure predpolne sta dospela z brzovlakom iz Benetk v naše mesto jugoslovenski kralj Aleksander in kraljica Marija, ki sta se, kakor znano, mudila v Parizu ter potovala tudi po Italiji. Kraljevo dvojico so spremljali minister dvora Janković in jugoslovenski poslanik v Rimu Antonijević s soprogama, admiral Mazuranić ter druge osebnosti. Na kolodvoru, na katerem je vodil varnostno službo podpolkovnik orožnikov, so sprejeli kraljevo dvojico jugoslovenski generalni konzul Stepanović, prefekt Moroni in nekateri višji železniški uravniki. Vlak se je ustavil na kolodvoru le 20 minut. V tem času je ravnatelj kolodvorske restavracije serviral kraljevske dvojici bogat obred. Nato sta kralj in kraljica ob 10.20 odpotovala v domovino. — Ustavila se bosta v Ljubljani in za par dni na Bledu.

Zanimiva polemika o moralni dolžnosti

Glasila fašistovske stranke uprizarjajo že precej časa hudo gonjo proti senatorju Albertiniju, ki je eden glavnih lastnikov opozicijskega „Corriere della Sera“. Ubiti hočejo ugled tega moža, da bi s tem kompromitirali svojo opozicijo. V to svrhu posejajo v daljino minulost in izrabljajo dogodke iz časov pred 36 leti. Tedaj je falirala tvrdka, katere lastnika sta bila oče in neki stric sedanjega senatorja Alojzija Albertina. Očitajo mu, da ni — čeprav je sedaj bogat — poravnal dolgove rešene tvrdke, radi česar da nima nikake pravice, da postavlja vprašanje morale proti sedanji vladi.

Senator Albertini je vsled teh obtožb poslal listoma „Popolo d'Italia“, in „Secolo“ pismo, v katerem pojasnjuje vzroke, ki so povzročili polom onega podjetja. Sklenila se je potem poravnava z upniki in je tvrdka zadostila vsem obveznostim sprejetim v poravnavi. Ta uredba pa je pogoltnila vse premoženje očeta sedanjega senatorja Albertinija. Oče mu je pač zastupil veliko družino, za katero je moral skrbeti, ne pa dolgovi, ki bi jih moral plačati. Pač pa občuti — tako naglašava v poznejšem pismu listu „Popolo d'Italia“ — moralno dolžnost, ki mu jo nalagata kultura srca in spomin očeta, da polagoma zadosti vrsti dolžnosti v mejah svojih moči. To se zgodi, čim mu bo to možno, ne da bi zameril drugim dolžnosti, ki mu jih nalaga življenje. Posebno pa, da ohrani glasilo „Corriere della Sera“ na isti črti. Tega pa ne bi mogel, če si ne bi pridobil sredstev s svojim lastnim delom. Na očitjanje velikega bogastva pojasnjuje senator Albertini, da je le 2/3 imetja „Corriere della Sera“ v njegovih rokah, drugih 1/3 pa niso ne v njegovih, ne v rokah njegovega brata. Moral je torej skrbeti, da ohrani podjetje, ki po večini ni njegovo. „Secolo“ mu je namreč očital bogastvo in je trdil, da bi bil senator Albertini mogel izpolniti obe dolžnosti: skrbeti za podjetje „Corriere della Sera“ in plačati dolgove svojega očeta. Ker tega ni storil, da naj bi senator Albertini — je menil „Secolo“ — raje molčal in naj bi ne sprožal vprašanja morale napram sedanji vladi!

Albertini zavrača ta nasvet ravnatelja „Secola“ tako-le: „Predsednik in glavni denarni zalagatelj „Secola“ je com. senatore Borletti. Če imam jaz dolžnosti iz časov pred 35 leti napram upnikom svojega očeta, dolžnosti, ki so bile zakonito urejene, pomislite pa, v kakle dolžnosti ima predsednik „Secola“ Borletti napram upnikom banke di Seonto! Saj ji je bil eden glavnih upraviteljev, ki ga je najvišje sodišče oprostil le radi pomanjkanja dokazov. Toda vse njegovo velikansko premoženje pripada moralno žrtvam poloma one banke, za katerega je on, kot upravni svetnik direktno odgovoren!! (Upravni svetnikom banke Adriatica na uho). Senator Borletti pa meni — nadaljuje senator Albertini —, da se je že rešil vse odgovornosti s tem, da je sklenil transakcijo, s katero se je — on večkrat milijonar — obvezal plačati le en milijon in še to v štirih obrokih po 250.000 lir!! Senator Albertini vprašuje: Ali morda zato, ker nima sredstev, da bi plačal vse hkratu? Na to apostrofira Albertini ravnatelja „Secola“: „Ali bi mu ne bili vi, če bi vas bil povprašal za svet, povsem drugače svetovale? Vi ki ste tako strogi glede dolžnosti sinov za poravnavo dolgov njih očetov iz starih gospodarskih nezdob, bi mu gotovo rekli, naj plača iz svojega premoženja do zadnjega centezima masi upnikov one banke ter naj dela vse svoje življenje, dokler ne bo rešena vsa masa. (Zopet upravnim svetnikom banke „Adriatica“ na uho). On Borletti pa bi vam gotovo odgovoril, da je del njegovega premoženja vezan pri „Secolu“, ki ga posredno uživata tudi vi. A potem? Potem bi vi in comendator Borletti rešili vprašanje vesti na način, ki bi kazal, da je teorija morale, ko se nalaga nasprotnikom, eno, drugo pa udeleževati je pri — samem sebi!“

Dobro je zaslišel senator Albertini senatorju Borletti! Pa še eno je podkural ravnatelju „Secola“. Spomnil ga je, kako je kot ravnatelj tega lista čestitil Amendoli, članu vlade Facta, na enerzijski ministarstva proti fašistovskemu pohodu na Rim! Tedaj je bil namreč „Secolo“ ugledno protifašistovski list. A danes? Kaj je napravil iz lista? Tudi mi bi imeli važno vprašanje do ravnatelja „Secola“. Ko je že tako tenkočuten glede moralnih dolžnosti, ali ne bi bila tudi njemu moralna dolžnost, da opozori fašistovski tabor na dolžnost, da poravnava milijone škode, ki jih je povzročil ubogemu slovenskemu prebivalstvu Juljske Krajine?!

Dvojne vrste državljani

Večkrat smo že omenili v našem listu, da nas, Juljske Jugoslovane, državne oblasti smatrajo kot državljane druge vrste. Kdor bi o tem še dvomil, se lahko prepriča, če pogleda pri tukajšnjem tribunatu spis o kazenskem postopanju proti Alojzu Dobrecu iz Veprinca, ki je bil 20. 10. 1924 z razsodbo št. 899/24 obsojen. V tem spisu se nahaja med drugim poročilo karabinerske postaje v Veprincu z dne 24. 7. 1924 o obtoženci, o katerem je tudi rečeno doslovno: „egli risulta di buona condotta morale, ma di sentimenti croati“ (proizhaja, da je dobrega moralnega obnašanja, toda hrvatskega mišljenja).

Iz tega poročila je jasno, da se smatra na človeku, ki je sicer moralno čist, kot poseben madež to, da je dotičnik hrvatskega mišljenja. Ni verjetno, da bi bil karabiner sam po sebi napisal poročilo. Če ne bi imel od predpostav-

ljene oblasti instrukcije, da mora smatrati jugoslovensko mišljenje pri italijanskem državljanu za madež.

To smo hoteli konstatirati in drugega komentarja ne pišemo, ker — ni potreben.

— **Konsulski eksekvatur.** Tukajšnja kr. prefektura javlja: Z dne 28. oktobra 1924. je bil podeljen g. Howard A. Bowman eksekvatur, s katerim se ga pooblašča, da sme izvrševati posle podkonsula Zedinjenih držav v Trstu.

— **Slovenski prevod Masarykovih spominov.** Čehoslovaški predsed. T. G. Masaryk je dal g. V. M. Zalarju avtorizacijo za slovenski prevod svojih vojnih spominov „Svetovna revolucija med vojno in v vojni 1914.—1918.“. — Slovenski prevod izide najbrže že na letošnje Veliko noč.

— **Koliko je odvetnikov v Sloveniji.** Odvetniška zbornica objavlja v zadnji številki „Uradnega lista“ seznamek odvetnikov v Sloveniji. Odvetniška zbornica ima sedaj 191 članov in sicer: v Ljubljani 66, v Mariboru 30, v Ptujju 11, v Murski Soboti 9, v Novem mestu 7, v Dolnji Lendavi 5, v Brežicah, Kamniku, Kočevju, Konjicah, Kranju, Krškem, Radovljici in v Slovenski Bistrici po 3, v Laškem, pri sv. Lenartu v Slovenskih goricah, v Lutomeru, Ormožu, Slovenjgradcu in v Šmarju pri Jelšah po 2, v Čučujah pri Moravčah, Cрномlju, Gornji Radgani, Kozjem, Litiji, Metliki, Rogatcu, Sevnici, Skofji Loki in v Soštanju po 1 člana. V preteklem letu je število odvetnikov v Sloveniji naraslo za štiri.

— **Akcija za ustanovitev vseslovenskega časopisa.** Znani česki zgodovinar profesor H. Ripka, stalni sotrudnik jugoslovenske rubrike v legijonarjem „Narodni osvobodenci“, poziva slovensko javnost, da se ukrene splošna akcija za ustanovitev vseslovenskega časopisa, ki naj bi nadomestil nekdanji „Slovenski prehled“, ki ga je izdal Adolf Cerny in ki je početkom svetovne vojne prenehal izhajati. Ripka opozarja, da bi nova revija morala posvečati pozornost ne samo vsem slovenskim narodom, marveč tudi narodom srednje, vzhodne in južne Evrope, ker so tudi interesi današnjih posameznih slovenskih narodov zelo diferencirani. Samo s takega stališča bi se moglo slovensko vprašanje po celi svoji širini pravilno spoznati, upoštevati potrebe vsakega posameznega naroda in voditi politiko na realni bazi sporazuma.

— **Gospodarski vestnik.** Izšla je prva številka letošnje letnika tega važnega glasila naših gospodarskih organizacij s sledečo vsebino:

1. Uvodna beseda ob novem letu. Splošna gospodarska vprašanja. 2. Goriški France: Glavni predpisi o delitvi skupnih zemljišč (daje). Zadrugašništvo. 3. Zadrugašništvo v Trstu: Tretji zadrugaš tečaj. 4. Kozman Avgust: Omejeno in neomejeno jamstvo pri zadrugah. Zivnoredja: 5. Dr. Aldrighti Faust — Goriški France: Razmere v živinodravniškem okrožju goriške okolice. 6. Ing. Podgornik Anton: Ob skotitvi pujskov. 7. — ar: Splošna pravila o plemenitvi. 8. — ar: Oskrba kokosi — jajčaric. Mlekarstvo: 9. Ing. Podgornik Anton: Ravnanje s sirišnikom, namenjenim za dobičevanje sirišča. 10. Vlečljivo mleko. Čebelarstvo: 11. Vodopivec Janko: Pridobivanje voska. Kletarstvo: 12. Ušaj Just: O rujavjenju vina. Sadjarstvo: 13. Dr. Vallig Peter — Goriški France: Sadržaja na Goriškem. 14. — ar: Januar. Poročila: 20. M. F.: Ustanovitev zadr. mlekarne v Ligu. Vprašanja in odgovori: 1. Kako popravimo cikleno črtno? 2. Kako se odmerja davek na živino? 3. Ali je dopuščena raba simodolskih bikov? 4. Kdo je dolžan izdajati družinske liste? 5. Kje dobiti mladega mrjasa? 22. Gospodarski drobiž. † Jerkič Anton. Listnata uredništva in uprave. Uredništvo in uprava „Gospodarskega vestnika“ se nahajata v Gorici, Via S. Giovanni št. 6/1, vhod z dvorišča. Naročna za znata za celo leto 10 lir. Posamezne številke stanejo 1 liro.

— **Volčki in divji prašiči v kočevskih šumah.** V kočevskih šumah so se v zadnjih letih volčki in divji prašiči silno pomnožili in so postali prava nadloga za tamkajšnje prebivalstvo. Volčki so raztrgali že lepo število ovac in koz, divji prašiči pa povzročajo kmetovalcem veliko škodo na polju, zlasti na njivah, kjer je sajen krompir.

— **Nalezljive bolezni v našem mestu.** V tednu od 3. 1. do 10. 1. 1925 so bili v našem mestu sledeči slučajji nalezljivih bolezni: Davica 14, škrlatica 26, trebušni legar 2.

Društvena vesti

— **Družabni večer.** Danes ob 21 se vrši kakor običajno v dvorani „Modugno“ družabni večer.

— **Telovadno društvo — Sv. Jakob.** Danes točno ob 20.30 redna odborova seja, na kateri se bo razpravljalo o važnih zadevah, zato je prisotnost vseh br. odbornikov obvezna.

— **Pevski zbor „Glasbene Matice“.** Danes ob 19. uri pevska vata za moški zbor, ob 20. uri za ženski zbor.

Iz tržaškega življenja

— **Slabo poplačana skrb.** 26-letna zasebnica Franciska Gherlizza, stanujoča v ulici Solitaria št. 4, je bila včeraj opoldne v skrbnih radi svojega ljubimca, s katerim živi v divjem zakonu, ker ni prišel opoldne h kosilu. Zato ga je šla iskat po gostilnah. To pa ni bilo po volji njenemu ljubincu, 27-letnemu težaku Kleberer. Ko je prišel domov, je izkazal skrbeti ljubimki svoje hvaležnost s tem, da jo je pošteno pretepal. Zdelo jo je tako hudo, da se je morala Gherlizzijeva zateči v mestno bolnišnico, kjer ji je zdravnik obvezal številne bunke na obrazu, ozdravljive v 10 dneh. Kleberer je bil zaslišan na orožniški postaji v ulici Chiozza.

— **Ker je grozil svoji soprogi z revolverjem** je bil predsedničajoči aretiran 27-letni zasebni uradnik Josip G. Mladi mož je tudi ob drugih prilikah pogostoma zlostavljal svojo ženo, ki ji je komaj 17 let. Bil je odveden v zapor. **Kamnosekova nezdoba.** Včeraj predpoldne se je v kamnologu Ivana Cabarja v Nabrezini ponesrečil 48-letni kamnosek Valentin Sušteršič iz Gorjanskega. Ko je lomil s težkim kladivom veliko skalo, se je odkršil od nje debel kos ter mu padel na desno nogo. Mož je zadobil precej široko rano in najbrž so mu bile zdrobljene tudi nartne kosti. Po prvi pomoči, ki mu jo je podal nabrežinski zdravnik, je bil Sušteršič prepeljan v mestno bolnišnico. Zdraviti se bo moral 3 tedne.

— **Poskušeni samomor.** Radi družinskih neprilik je 42-letna vdova Lucija Scabar, stanujoča v ulici S. Filippo št. 3, sinoči okoli 20. ure izpila v svojem stanovanju s samomorilnim namenom nekoliko iodove tinkture. Na lice

mesta poklicani zdravnik rešilne postaje je ženski izpral želodec ter jo s tem spravil iz vsake nevarnosti. Na željo njenih svojcev je je nato prepustil domači oskrbi.

— **Nevarna otroška igra.** Komaj 3-letna Ema Vatovec iz Orehka pri Rakeku se je včeraj popoldne igrala s svojim 3-letnim bratrancom Mirkom Lukač na sosedovem dvorišču. Mirka je posebno mikala sekira, ki je ležala na toku za sekanje drv; pri igri je mahnil z njo tako nerodno, da je odsekal sestrični prvo člena kazalca in sredina desne roke. Sinoči je mati prenesla nesrečno Emico v mestno bolnišnico, kjer so jo sprejeli v kirurški oddelki.

— **Zivčni napad aretiranca.** Včeraj popoldne so policijski agenti iz komisarijata v ulici Brunner aretirali nekoga sumljivega mladeniča, ker so našli pri njem več vetrihov. Mladenič se je upri aretaciji, vendar so ga policiisti pritirali na komisarijat. Tam pa je pričel aretirance kakor blazen besneti in biti okoli sebe, tako da so morali poklicati na pomoč zdravnika rešilne postaje, ki je dal besneža prepeljati v opazovalnico.

Iz tržaške pokrajine

— **Sežana.** Odbor Gasilnega društva naznaja tem potom cenjenemu občinstvu, da upripori društvo dne 1. in 2. februarja t. l. zanimivo Tolstojevo dramo „Moč temej“. Začetek se pravočasno objavi. — Prosijo se vsa bližnja društva, da iste dneve ne prirejajo veselice.

Vesti iz Goriškega

— **Zveza prosvetnih društev.** V nedeljo 11. t. m. se je obnovilo naše „Bralno društvo Zora“ ob navzočnosti odposlanca „Zveze prosvetnih društev“. Enoglasno smo se izrekli za pristop k naši društveni matici. S pomočjo Zveze ter s bratskim sodelovanjem skupnosti naših društev bomo obšli nevarnosti, ki preti komaj obnovljenemu društvu. — Osebnih spori in preprički naj ostanejo izven društva: tu poznamo le plemenito stremenje, da izoblikujemo one lepe nagib v nas, ki so nam ustvarili tak krasen pevski zbor, ki nam je — ponos. Pod pörtvovalnim vodstvom g. Kebra bo zbor gotovo naglo napredoval, ker čisti glasovi naših fantov in deklet rabijo le skrbne vaje, da postanejo kmalu brez tekmecev daleč naokrog. — Fantje, dekleta, oklenimo se svojega zbora ter storimo dolžnost do samih sebe, do svojih plemenitejših občutij, ki nas dvigajo v lepše življenje — iz dolžnosti do dobrega slovesa, ki ga uživa že dolgo naša vas s svojim izvrstnim zborom. Upamo tudi, da starejši, izveščani pevci ne ostanejo mrtvi ob strani, marveč da podprejo gibanje mladih; naj bi opustili neopravičene predsodeke proti mlajšim. Enako naj dramski odsek krepko stopi na prste, da skupno kmalu polkažeta, da mnogo zmoreta.

— **Iz Renč.** V „Bralnem pevskem društvu Svoboda“ v Renčah je dne 14. t. m. predaval dr. Sardoč o zanimivem zdravstvenem predmetu ob obični udeležbi in splošnem zanimanju vseh prisotnih.

— **Repriza „Pohujšanje“ v goriškem gledališču.** V soboto dne 17. t. m. ponovi sl. gledališče krasno Cankarjevo satiro „Pohujšanje v dolini šentflorjanske“. Prva predstava tega krasnega Cankarjevega dela je segla gledalcem globoko v srce. Že sedaj vlada med občinstvom veliko zanimanje za reprizo te tako uspele predstave ob priliki 25-letnice našega gledišča.

Začetek predstave ob 8. uri zvečer. Vstopnice so v predprodaji v Nar. knjigarni, ul. Carducci 7.

— **Iz Ajdovščine.** V „Edinosti“ z dne 4. t. m. smo čitali obširno poročilo o našem Silvestrovem večeru. Prirreditelji so nas v resnici iznenadili, kajti večer je izpadel nad vsako našo pričakovanje. Da ne bomo ponavljali poročila, v kolikor se izvajanja sporeda samega tice, hočemo omeniti le, da je bila udeležba od strani domačinov in bližnjih sosedov, pa tudi iz bolj oddaljenih krajev Vipavske doline, kakor iz Vipave, Planine, Smarj i. t. d. in celo s Krasa tako obilna, da je bila sicer obširna Bratinova dvorana mnogo pretisna. Ob tej priliki se je splošno opazalo pomanjkanje stranskih prostorov pri dvoranah. Ta tenost pa ni nikakor motila razpoloženja, tako da je zabava trajala v najlepšem redu tudi do poznih jutranjih ur mladega leta. Da se zna naše ljudstvo pošteno zabavati ne da bi kršilo mir in red in ne da bi izzvala najmanjših incidentov, je uvidela tudi cel večer navzoča tujerodna skupina domačinov in bližnjih sosedov, kateri so se baje prav dobro počutili in zabavali med nami. Ta red je pa lahko opazoval tudi sedani začasni orožniški poveljnik g. brigadir, kateri, kakor slišimo viditi že v vsakem Slovincu nevarno pošast, hudodelca, veleizdajalca in ne vemo kaj še vse. Temu gospodu ne bi svetovale drugega, kakor to, da naj se potrdi spoznavati nekoliko bolj naše ljudstvo, med katerim mu je usojeno služiti naši skupni domovini. Toda pri tem nas mora opazovati z objektivnimi in ne morda z očmi kakega navadnega slovančarja, s kakoršnimi je preveč obdan. Ako bode to storil, smo prepričani, da ne bode več videl vse tako črno na nas, kakor vidi sedaj in da zamoremo postati vsi znjim se prav

— **Podlistek.** W. Collins: **BREZ IMENA** (216) Roman. 6. Gospod Lorcombe gospe Vanstone. Lincoln Innfields, 6. maja. Cenjena gospa!

Prejel vašo novico za Vas: admiral Bartram je umrl 4. tega meseca na svojem domu. Obvestil sem izvrševalce oporoke po odvetniku umrlega, da vemo za dokument, ki je umrlemu nalagal neke obveznosti glede dedščine po gospodu Noelu Vanstoneju; da se ta dokument nahaja med admiralovimi papirji, in da je Vaš zastopnik pripravil pogajati se z njimi. Na ta način hočem doseči, da bi našli dokument ne bo našel, tedaj bomo začeli s procesom, toda ne bojim se tega, ker se bodo izvrševalci nedvomno udali Vašim zahtevam. Če se listina najde tedaj in naše stališče

— **Mali oglasi.** LEPA HISA z posestvom, trgovino in tobakarno na prometnem kraju, se proda po nizki ceni. Naslov pri upravitelstvu. 51

DEKRET za točenje vina tudi v okolici, iščem. Berce, Via Giulia 82. 36

SABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Zdravnik na razpolago. Dobra postrežba. Govori slovensko. Tajnost zjamčena. Slav. Vec. Via Giulia 29. 64

— **Podlistek.** tole: Pogoji, da se mora gospod Jurij Bartram do tretjega tega meseca poročiti, ako naj dobi denar, ni izpolnjen, ker je gospod Jurij Bartram, kot sem zvedel, še vedno samec. Samo pod tem pogojem ga je Noel Vanstone pooblastil, naj zapusti nečaku premoženje, torej admiral se ne more smatrati za lastnika. Postava določuje v takem slučaju, da se premoženje razdeli v dva enaka dela, en del dobi vdova po Noelu Vanstoneju, drugi del pa pripade bližnjim sorodnikom.

— **Podlistek.** Vaš udani John Loscombe. Isti. Lincoln Innfields, 24. maja. Cenjena gospa! Po štirinajst dnevnem skrbnem in vestnem iskanju v papirjih umrlega admirala niso našli niti sledu po onem pismu. V teh okoliščinah so se izvrševalci oporoke odločili, da se izvrši admiralova poslednja volja. Oporoka, ki je že več let stara, zapisuje vse premoženje admiralovemu nečaku. Od tega trenutka je premoženje Vašega soproga za Vas izgubljeno, gospod Jurij je njegov zakoniti dedič. Če je dokument uničen, ali pa je kje skrit, je to postranskega pomena. Vsekakor se ne izplača po njem iskati. Pri tej ponesrečni zadevi ne bom omenjal, da je stala mnogo časa in denarja, zato izjavljam, da je zame ta zadeva končana. Vaš udani John Loscombe.

dobri prijatelji, kakor smo prijateljsko živeli že z drugimi njegovimi predniki.

Ob tej priliki bi omenili še nekaj glede prireditve Silv. več. in prirediteljev samih. Kakor čitamo v omenjenem poročilu in kakor smo tudi že sami opazili, je izvajala obširen spored le peščica sodelovalcev, nevtištevih pevcev. Spominamo se pa, da je lansko Silvestrovo priredil še naš do tedaj tako marljivi Dram. Krožek. Od tedaj pa ni ne duha ne sluha več o njem. Vidimo pač posamezne njegove člane ob raznih prilikah, da so ostali še zvesti starim idealom. Toda kaj je vzrok, da so se drugi tako nečastno izneverili? Kaj je vzrok tej nedelavnosti in odsotnosti od kulturnega dela? Vsi smo bili že ponosni na naše gledališče, ki nam je v resnici nudilo že nekaj umetnosti in ne več navadnega diletantstva. Spominjamo se, kako smo se z Dram. Krožkom vred radoslo napredka o priliki 50. slavnostne predstave. In sedaj naj bi vse to izgubilo to važno kulturno delo med nami naj bi zamrlo? Kolikor opazujemo, so se vsi stari člani igralci še vedno med nami. Torej poklicani na nože, da nam oživite zopet naš skromen, toda važen kulturni hram! — Ljubitelji gledališča.

DAROVI

— **Splošnemu slov. žen. društvu v Gorici** so došli potom nab. pol še sledeči darovi za božično: Pola št. 49 občina Sovodnje: Zigon Fr. L. 1, Vuk Hel. 2, Vuk Ljudm. 1, Vižintin Am. 1, Mar. Lukežič 1, Mar. Rojec 1, Pavlič 1, Kodermac 5, Kat. Tomšič 1, Lukman Jož. — 20, Hmeljak — 80, Devetak 1, Kobile Kat. 2, Uršič M. 1, Tomšič M. — 60, Gulin Kat. 2, Tomšič Urš. 2, Cjan Val. 1, Mar. Florenin 1, Petjan Jož. 1, Petjan Ivan 50 stot., Lukman Ana 1, Cotič K. 1.50, Tomšič J. 1, Kovč M. 1, Tomšič Ant. 60 st., Tomšič A. 1.15, Pisk Al. 50 st., Cotič M. 30 st., Cavdek Jos. 50 st., Devetak Fr. 40 st., Ida Petjan 1, Zosi Petjan 1, Cavdek V. 1, Tomšič Ter. 50 st., Zavadlav Ang. 1, Tomšič Giz. 1, Pahor 1, Pahor 50 st., Fajt 50 st., Novak 40 st., Tomšič Ant. 1, Češut Fr. 1, Devetak Rok 1, Primožič Roz. 1, Cotič Olga 1, Betkovič 50 stot., Pelicon Kat. 2, Pelicon M. 1, Češut Fr. 1, Butkovič Ter. 1, Kumar Just 1, Batistič M. 1, Hmeljak Fr. 50 st., Jelko Cotič 90 st., Cernic Am. 1, Cearo Fani 1, Tomšič Štef. 2, Vižintin Jož. 65 st., Cejan Olga 1, N. N. 50 st., Cijan Val. 2, Butkovič M. 1, Vižintin Urška 80 st., Tomšič Ter. 50 st., Devetak Jož. 50 st., skupaj L. 69.—

Na p. št. 1 obč. Kamnje: Vodopivec 10, Vodopivec M. 5, Vodopivec A. 1, Pavlovič M. 1.50, Rustja 50, Zivec Em. 50 st., Batagelj Al. 50 st., Vodopivec Jože 1, Kovač Fr. 1, Batagelj Kar. 50 st., Vodopivec Jože 1, Fr. Pegan 1, Slogar Em. 50 st., Vodopivec Maks 50 st., Ričavec Fil. 1, Batagelj Ang. 1, Vodopivec Ivana 1, Jožk in Tonč 50 st., Goljevšek Ig. 1, Batagelj Leop. 50 st., Ciril 50 st., Lojze Batagelj 50 st., Kovač Fr. 40 st., Nekdo 2.30, skupaj L. 35.—

Nab. p. št. 10 občina Lokavec: gojenke tam. gospodnjiske-nadaljevalne šole nabrle L. 30. — **Tvrška Teod. Hribar darovala 6 kosov blaga za obleke.** Srčna hvala vsem darovalcem in pridnim nabiralcem!

BORZNA POROČILA.

DEVIZE Amsterdam od 9.00 — do 970.—; Belg. 124 od 118.— do 120.—; Pariz od 128.— do 128.50; London od 111.80 do 114.50; New York od 23.80 do 24.95; Španija od 336.— do 342.—; Švicca od 461.— do 468.—; Atena od 42.50 do 44.50; Berlin od 565.— do 575.—; Bukarest od 12.— do 12.50; Praga od 71.60 do 72.—; Ogrska od 0.0327 do 0.0337; Dnnaž od 0.0392 do 0.0342; Zagreb od 38.70 do 39.10. — **V LUTE:** Avstrijske krome od 0.0330 do 0.0340; dinarji od 39.— do 39.—; dolarji od 23.75 do 23.95; novci po 20 frankov od 92.— do 93.— funt šterling od 114.20 do 114.40. — **Benotične obveznice** 79.80.

Posiano*)

Vedno novi dohodi

Pohištva

modernega in solidnega

po brezkonkurenčnih cenah.

M. STEINER

D. I. O. Z. 48

Via Geppu št. 15 in št. 17

Zaloga v prosti luki brez carine.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko kolikor mu zakon velja.

Mali oglasi

LEPA HISA z posestvom, trgovino in tobakarno na prometnem kraju, se proda po nizki ceni. Naslov pri upravitelstvu. 51

DEKRET za točenje vina tudi v okolici, iščem. Berce, Via Giulia 82. 36

SABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Zdravnik na razpolago. Dobra postrežba. Govori slovensko. Tajnost zjamčena. Slav. Vec. Via Giulia 29. 64

Izšel je
Žepni koledarček
„EDINOSTI“
Cena: V usnje vezan L. 7.—
„platno“ „3.—
Dobiva se v tiskarni „Edinost“ in v knjigarni Štoka, Via Milano.

Zlato, srebro, krone, platin, zobovje
kupuje
Zlatarna ALBERT POVH
Trst, Via Ma zin: 46

ČAJNO MASLO
odlikovane Mlekarne v Volčah (Tolmin) v zavojih od 1/2 kg, dnevno sveže, dobijo konsumenti in preprodajalci po najboljših cenah pri
KMETIJSKO-TRGOVSKEM DRUŠTVU
via Raffineria 4, telefon 36-75. 102

Mizarska delavnica za električni pogon
se proda 115
pod ugodnimi plačilnimi pogoji. Objekt je prirejen za industrijsko podjetje ter se nahaja 5 minut od kolodvora (blizu Ljubljane). Pismene ponudbe pod „Urejenec“ na Aloma Company, Ljubljana

ALOJZIJ POVH
urar in zlatar
Plazza Garibaldi 2, t. n. Tel. 3-29
Lastna tovarna in delavnica. Prodaja, kupuje, popravila vsakovrstne predmete. — Korist vsakega je, da se prepriča o cenah. 62

K O Ž E
kun, zlatič, lisic,
dihurjev, vider, jazbecov, mačk veveric, krlov, divjih in domačih zajcev.

D. WINDSPACH
Trst, Via Casara Battisti št. 10
1L nadstr., vrata 16
Sprejemajo se pošiljkatve po pošt

Najstarejši slovenski denarni zavod.
Tržaška posojilnica in hranilnica
registrirana zadruga z omejenim poročtvom
uraduje v svoji lastni hiši
ulica Torrebiana štev. 19, I. n.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje

po 4%
večje in stalne vloge po dogovoru.

Daje posojila na vknjižbe, menjice, zastave in osebne kredite. — Obrestna mera po dogovoru.

Urodne ure za stranke od 9 do 13
Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt
Št. telef. 25-97. 16